

Pioniaarteet tutuiksi ja tuotantoon

Merja Hartikainen, Pirjo Tanhuanpää, Saara Tuohimetsä ja Sirkka Juhanoja

Pioneja on kasvatettu koristekasvina Suomessa parisen sataa vuotta. Kiinanpioneja vaatimattomammat vuori-, kuolan-, tilli-, juhannus-(nykyään 'Nordic Paradox'), kartano- ja tarhapioni ovat vaarassa hävitä ja niitä on taimistoista saatavilla vain satunnaisesti. Luke kuulutti ja keräsi lehti- ja juurakkonäytteitä tutkimukseen vajaasta 300 kansalaisten ilmoittamasta pionista. Tutkimuksessa on mukana näytteitä myös Norjan ja Ruotsin geenivarakokoelmista.

Luken **DNA-tutkimuksen** mukaan siemenestä usein lisätty kuolanpioni on monimuotoisin tutkituista lajeista. Sen sijaan esimerkiksi pionia 'Nordic Paradox' ja kartanopionia on selvästikin lisätty juurakosta jakamalla, koska muutamasta perimätyypistä saatiin lukuisia geneettisesti keskenään samanlaisia näytteitä eri puolilta Suomea. Suomalaiset pionit ovat pääosin geneettisesti erilaisia verrattuna pohjoismaisiin näytteisiin.

Tutkittujen pionien sukupuu: <https://peda.net/id/a8f249feb6e>

Pionien **kantavertailukokeessa** havainnoidaan DNA-tutkimuksessa olleiden pionien ulkoisia ominaisuuksia. Tulosten perusteella valitaan vuonna 2022 monimuotoisimmat ja käyttöarvoiltaan parhaimmat pionit geenivarakokoelmaan ja sieltä edelleen taimistojen saataville.

Yllä: Kartanopionien on arveltu olevan tillipionin ja kuolanpionin risteymiä. Niillä on hienoliuskainen lehdistö.

Kuva: Saara Tuohimetsä, Luke

Oikealla: Juhannuspionin ('Nordic Paradox') korkeuden mittaamista ja tulosten kirjaamista pionien kantavertailukokeessa kesäkuussa 2021.

Kuva: Saara Tuohimetsä, Luke

Yhteystiedot:

merja.hartikainen@luke.fi

Puh. 0295326105

Hanketta Rakkaat vanhat pionit- kansalaisten aarteet geenipankkiin ja markkinoille rahoittaa Nikolai ja Ljudmila Borisoffin Puutarhasäätiö
www.luke.fi/projektit/pionit/

Hanketta Pohjolan pionit- pionien parhaimmisto turvaan ja saataville rahoittaa Maiju ja Yrjö Rikalan Puutarhasäätiö
www.luke.fi/projektit/pohjolan-pionit/